

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

แนวความคิดในการกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดทางอาญาในอดีต ถือหลักนิติศาสตร์ที่ว่า กฎแก้แค้น (Law of Revenge) หรือเปรียบเทียบกับคำกล่าวที่ว่า “ฟันต่อฟัน ตาต่อตา ชีวิตต่อชีวิต” เพื่อเป็นการตอบแทนแก้แค้นหรือทดแทนต่อการกระทำความผิด ซึ่งแนวความคิดนี้มีอิทธิพลต่อการลงโทษต่อสำนักอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม ที่เชื่อว่ามนุษย์มีความเป็นอิสระ (The Theory Of Free Will) ในการที่จะเลือกกระทำการใดๆ หรือไม่กระทำการใดๆ ด้วยตนเองโดยไม่มีสิ่งอื่นหรือปัจจัยอื่นใดมากำหนดให้เขากระทำการหรือไม่กระทำการใดๆ ดังนั้นบุคคลนั้นจึงต้องได้รับผลตอบแทนในลักษณะที่เป็นสัดส่วนกับการกระทำความผิด แต่ต่อมาแนวความคิดในการลงโทษผู้กระทำความผิด ก็ได้เปลี่ยนจากการลงโทษเพื่อเป็นการตอบแทนแก้แค้น มาเป็นการลงโทษเพื่อเยียวยาหรือแก้ไขผู้กระทำความผิดมากขึ้น ตามแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาก้าวหน้า (Positive School)

อย่างไรก็ตามการกำหนดโทษต่อผู้กระทำความผิด ซึ่งมาจากแนวความคิดในการตอบแทนแก้แค้นก็ยังปรากฏอยู่ในการกำหนดโทษในปัจจุบัน เนื่องจากว่าการกระทำความผิดแต่ละลักษณะส่งผลหรือสร้างความเสียหายที่แตกต่างกัน ดังนั้นการลงโทษจึงต้องมีการกำหนดโทษให้ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด ถ้าการกำหนดโทษมีความรุนแรงเท่ากันหมด สำหรับความผิดทุกกรณีหรือทุกฐานความผิดก็จะทำให้ผู้กระทำความผิด หรือคนพาลแลกละโทษของตนด้วยความผิดที่อุจฉกรรจ์ หรือมีความร้ายแรงเสมอ ส่วนความผิดใดจะมีความร้ายแรง หรือเป็นความผิดอุจฉกรรจ์ อาจพิจารณาได้จากความเสียหายที่เกิดขึ้น (Harmfulness) กับภาระที่ต้องถูกดำเนินหรือถูกประณามจากสังคม (Blameworthiness) กล่าวคือ ความผิดที่มีความร้ายแรง หรือเป็นความผิดที่อุจฉกรรจ์ย่อมทำให้เกิดความเสียหายมากและจะได้รับการถูกดำเนินจากสังคมอย่างรุนแรง เช่น ความผิดต่อชีวิต ซึ่งกฎหมายจะกำหนดโทษถึงประหารชีวิต ทั้งนี้ความรุนแรงของโทษก็จะขึ้นอยู่กับชนิดที่การนั้นได้ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

การกำหนดความหนักเบาของโทษให้ได้ตามสัดส่วน หรือให้มีความสัมพันธ์กับความผิดก็ได้ส่งผลต่อแนวความคิดในการบัญญัติกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายสิบสองโตะที่ได้กำหนดถึงการลงโทษต่อผู้กระทำความผิดแตกต่างกัน เช่น การลักทรัพย์ในเวลากลางคืนกฎหมายได้กำหนดโทษให้หนักกว่าการลักทรัพย์ในเวลากลางวัน คือ ต้องโทษประหารชีวิต ซึ่งถือว่าการกำหนดโทษในลักษณะเช่นนี้ เป็นการกำหนดโทษให้หนักขึ้นจากเหตุอันเป็นพฤติการณ์ หรือเป็นข้อเท็จจริง ที่เป็นการแสดงถึงความร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม เหตุต่างๆ เช่นนี้ได้เรียกกันว่า

เหตุฉกรรจ์ ทั้งนี้ปัจจัยต่อการกำหนดเหตุฉกรรจ์นั้น ได้พิจารณาจากหลักค้ำนึ่งถึงผลของการกระทำ หรือหลักค้ำนึ่งถึงจิตใจ หรือจากความผิดที่เกิดขึ้นบ่อยๆ เป็นสำคัญ

ตามประมวลกฎหมายอาญา ได้มีการกำหนดเหตุฉกรรจ์ไว้ โดยกำหนดไว้ในภาค 2 ซึ่งเป็นภาคความผิด โดยแบ่งลักษณะของการกระทำความผิดออกเป็น 12 ลักษณะ แต่การกำหนดเหตุฉกรรจ์มิได้ถูกกำหนดไว้ทุกลักษณะความผิด กล่าวคือ ยกเว้นลักษณะ 4 ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับศาสนา และลักษณะ 8 ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับการค้า ส่วนลักษณะความผิดที่ได้กำหนดเหตุฉกรรจ์เอาไว้ ได้แก่

- ลักษณะ 1 ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร
- ลักษณะ 2 ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง
- ลักษณะ 3 ความผิดเกี่ยวกับความยุติธรรม
- ลักษณะ 5 ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน
- ลักษณะ 6 ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน
- ลักษณะ 7 ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง
- ลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ
- ลักษณะ 10 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
- ลักษณะ 11 ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง และ
- ลักษณะ 12 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

จะพบได้ว่าการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดตามลักษณะต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้น โดยพิจารณาจากเงื่อนไขต่างๆ เช่น เงื่อนไขจากตัวผู้กระทำ ถ้าผู้กระทำเป็นบุคคลที่มีสถานะหรือบทบาทที่สำคัญต่อการกระทำ ความผิด กฎหมายก็จะลงโทษให้หนักขึ้น หรือพิจารณาจากผลของการกระทำ ความผิด ถ้าผลของการกระทำ ความผิดเป็นเหตุทำให้บุคคลอื่นได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย กฎหมายก็จะลงโทษให้หนักขึ้นตามลำดับ เป็นต้น นอกจากการพิจารณาถึงเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว การรับผิดทางอาญาในเหตุฉกรรจ์ ก็มีความสำคัญต่อการที่จะลงโทษผู้กระทำ ความผิดด้วย ซึ่งในทางกฎหมายมีข้อพิจารณาถึงความรับผิดทางอาญาอยู่ 4 กรณี

1. องค์ประกอบภายนอก เป็นการรับโทษในเหตุฉกรรจ์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 62 วรรคท้าย กล่าวคือ ผู้กระทำ ความผิดจะต้องรับโทษหนักขึ้นต่อเมื่อผู้กระทำ ความผิดได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบภายนอก เช่น ในความผิดฐานฆ่าบุพการี ซึ่งเป็นบทฉกรรจ์ผู้กระทำ จะรับโทษในบทฉกรรจ์นี้ได้ก็ต่อเมื่อผู้กระทำต้องรู้ว่าผู้ถูกกระทำนั้นเป็นบุพการี

2. เงื่อนไขแห่งการลงโทษทางภาวะวิสัย เป็นข้อเท็จจริงที่ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นจากเงื่อนไขทางภาวะวิสัยโดยผู้กระทำความผิดไม่จำเป็นต้องรู้ถึงเงื่อนไขดังกล่าวนั้น

3. เหตุจูงใจ หรือเจตนาพิเศษ คือเจตนาให้เกิดผลโดยตรง ไม่มีการเล็งเห็นผลดังเช่นเจตนาธรรมดา หรือเจตนาทั่วไป เช่น การฆ่าผู้อื่นเพื่อเตรียมการ หรือเพื่อความสะดวกในการที่จะกระทำความผิดอย่างอื่น

4. ผลของการกระทำความผิด ผลของการที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษหนักขึ้น จะต้องเป็นผลธรรมดาย่อมเกิดขึ้นได้ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 63 เช่น การวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

อย่างไรก็ตามการกำหนดให้ผู้กระทำความผิด ต้องได้รับโทษหนักขึ้นเนื่องจากพฤติการณ์ประกอบการกระทำความผิด หรือการรับโทษในเหตุฉกรรจ์ ก็อาจมีความคล้ายกับการเหตุเพิ่มโทษอยู่บ้าง เพราะทั้งเหตุฉกรรจ์และเหตุเพิ่มโทษก็ล้วนแต่เป็นการเพิ่มโทษหรือลงโทษให้หนักขึ้นเช่นกัน แต่ก็มีข้อแตกต่างกันอยู่ที่ว่าเหตุฉกรรจ์เป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษหนักขึ้นเนื่องจากการกระทำความผิดนั้นมีความร้ายแรง หรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก นอกจากนั้นยังรวมถึงการกระทำที่สร้างความสะดวกในการกระทำความผิดด้วย แต่เหตุเพิ่มโทษเป็นการเพิ่มโทษเนื่องจากการกระทำความผิดซ้ำ หรือเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย

การกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ ส่วนหนึ่งก็ได้รับแนวความคิดมาจากการลงโทษตามสัดส่วนเช่นกัน เนื่องจากบทบัญญัติ ตามมาตรา 334 เป็นบทบัญญัติที่มีการกำหนดโทษยังไม่เพียงพอ ต่อการกระทำความผิดที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น หรือก่อให้เกิดความสะดวกมากขึ้นในการกระทำความผิด ดังนั้นการกำหนดโทษเพื่อให้ได้สัดส่วนจึงทำให้เกิดมีบทฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ขึ้น ตามมาตรา 335 มาตรา 335 ทวิ และ มาตรา 336 ทวิ นอกจากนั้นการกระทำความผิดฐาน วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ก็ถือได้ว่าเป็นบทฉกรรจ์ของความผิดฐานลักทรัพย์เช่นกัน การบัญญัติถึงเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ของประเทศไทยได้ถูกบัญญัติขึ้นมาตั้งแต่ในอดีต ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายตราสามดวงที่กำหนดถึงการลักทรัพย์ที่เป็นพระพุทธรูปทอง ให้เป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้น หรือกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ที่ได้กำหนดถึงการลักทรัพย์ในเวลากลางคืน ให้เป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้น โดยที่ประมวลกฎหมายอาญาในปัจจุบันนี้ ก็ได้รับอิทธิพลในการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ จากกฎหมายทั้งสองฉบับ แต่อย่างไรก็ตามหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ก็ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์มาตลอด เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายมีความครอบคลุมต่อการกระทำความผิดมากขึ้น และเพื่อจะพัฒนากฎหมายให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศก็เป็นสิ่งสำคัญ

การศึกษาเปรียบเทียบเหตุการณ์ในความผิดฐานลักทรัพย์กับต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา (มลรัฐฟลอริดา) ประเทศตุรกี ประเทศกรีซ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ประเทศโรมาเนีย และประเทศฝรั่งเศส ผู้เขียนได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์จากการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ดังนี้

1. เงื่อนไขจากลักษณะของการกระทำความผิด

การกำหนดให้ความผิดฐานลักทรัพย์ต้องรับโทษหนักขึ้น เนื่องจากลักษณะของการกระทำนั้น เป็นเพราะลักษณะของการกระทำมีความรุนแรง หรือเป็นการใช้กำลังประทุษร้าย ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่มีอันตรายไม่ว่าต่อบุคคล หรือต่อตัวทรัพย์ก็ตาม หรือถ้าลักษณะของการกระทำความผิดได้กระทำโดยมีอาวุธติดตัวไป หรือการใช้อาวุธก็ตาม ก็ล้วนแต่เป็นลักษณะของการกระทำที่เป็นอันตราย อีกทั้งยังเป็นการกระทำที่มีความอุกอาจอีกด้วย ซึ่งในต่างประเทศก็ให้ความสำคัญต่อการกระทำความผิดที่มีลักษณะของการใช้ความรุนแรง เช่น ประเทศฝรั่งเศส หรือประเทศกรีซ นอกจากนั้นลักษณะของการกระทำบางอย่างแม้ไม่เป็นการใช้ความรุนแรง หากแต่ก่อให้เกิดความสะดอกในการลักทรัพย์ การกระทำนั้นกฎหมายก็กำหนดให้เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้นได้เช่นกัน เช่น การลักทรัพย์โดยใช้กลอุบาย

2. เงื่อนไขจากสถานที่

สถานที่ที่เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น กฎหมายจะให้ความสำคัญกับสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของประชาชน เช่น โบสถ์ วิหาร หรือสถานที่ที่มีประชาชนอยู่คั่นกันอย่างคับคั่ง เช่น สถานีรถไฟ ท่าเรือ ท่าอากาศยาน นอกจากนั้นกฎหมายยังกำหนดถึงเคหสถาน ให้เป็นเหตุต้องรับโทษหนักขึ้นอีกด้วย เนื่องจากว่าเป็นสถานที่ส่วนบุคคล ตามกฎหมายของประเทศไทย ยังได้กำหนดเงื่อนไขของการเข้าไปด้วย ว่าการเข้าไปจะต้องเป็นการเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่เงื่อนไขในการกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้นของกฎหมายต่างประเทศ ได้กำหนดจากวิธีการต่างๆ ในการเข้าไป เช่น การเข้าไปโดยการทุบทำลาย หรือป่ายป็น หรือโดยการใช้กุญแจผี ซึ่งก็เป็นการเข้าไปในเคหสถานโดยไม่ได้รับอนุญาตเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าการลักทรัพย์ในเคหสถานอันจะต้องได้รับโทษหนักขึ้น ก็เนื่องจากการกระทำความผิดเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยความผิดฐานบุกรุกรวมอยู่ด้วย

3. เงื่อนไขจากโอกาสในการกระทำความผิด

โอกาสในการกระทำความผิดถือได้ว่า เป็นมูลเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้กระทำความผิดตัดสินใจลงมือกระทำความผิด ในขณะที่เดียวกันก็เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อตัวเจ้าทรัพย์หรือผู้ครอบครองทรัพย์เช่นกัน โอกาสในการกระทำความผิดถือได้ว่า เป็นภาวะที่เอื้อต่อการกระทำความผิดให้มี

ความสะดวกมากยิ่งขึ้น โอกาสในการกระทำความผิดอาจเกิดขึ้นได้จากสภาพแวดล้อมที่เป็น ปัจจัย ในการกระทำความผิด เช่น ในเวลากลางคืน หรือในเวลาที่เกิดอุบัติเหตุ หรือเกิดเพลิงไหม้ หรือเกิด เหตุอุทกภัย นอกจากการกระทำในโอกาสที่เกิดภัยต่างๆ เช่นนี้แล้ว กฎหมายยังเห็นว่าเป็นการ กระทำที่เป็นการซ้ำเติม หรือโอกาสที่เกิดขึ้นจากตัวผู้เสียหายเอง เช่น ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่ สามารถระมัดระวังทรัพย์สินได้ด้วยตนเองอย่างเพียงพอ อย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้นสำหรับผู้กระทำความผิดดังกล่าว

4. เจื่อนใจจากตัวทรัพย์สิน

ทรัพย์สินถือว่าเป็นสาระสำคัญของการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ และ ความสำคัญของทรัพย์สินก็เป็นปัจจัยที่สำคัญ ต่อการกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้นอีกเช่นกันไม่ว่า จะเป็นทรัพย์สินที่ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หรือหลอดไฟฟ้าที่ติดไว้ตาม ถนนที่ให้แสงสว่างแก่ประชาชน หรือทรัพย์สินที่มีความสำคัญต่ออสังหาริมทรัพย์ เช่น โฉนดที่ดิน นอกจาก ความสำคัญของทรัพย์สินแล้ว กฎหมายยังพิจารณาจากมูลค่าของทรัพย์สินอันเป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนัก ขึ้นด้วย เพราะมูลค่าของทรัพย์สินถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ถึงความเสียหายและประโยชน์ที่ได้รับของ ผู้กระทำความผิด ดังนั้นการรับโทษหนักขึ้นจึงได้พิจารณาจากมูลค่าในทรัพย์สินที่สูงขึ้นตามไปด้วย อย่างเช่น กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือในการกำหนดถึงทรัพย์สินที่เป็น ปืน หรือวัตถุ ระเบิด เนื่องจากทรัพย์สินประเภทนี้ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการที่จะก่อให้เกิดความผิดที่มีความรุนแรง ได้อีก เช่น การก่อการร้าย

5. เจื่อนใจอื่นๆ

เจื่อนใจอื่นๆ อันเป็นข้อพิจารณาที่ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้น นอกเหนือจาก เจื่อนใจจากการกระทำ หรือเจื่อนใจจากสถานที่ หรือเจื่อนใจจากโอกาสในการกระทำความผิดและ เจื่อนใจจากตัวทรัพย์สิน เจื่อนใจอื่นๆ เช่น เจื่อนใจจากตัวผู้กระทำความผิด ถ้าเป็นผู้กระทำความผิด เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ร้าย กฎหมายก็จะกำหนดโทษให้หนักขึ้น อย่างเช่น ในประเทศสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมัน หรือเจื่อนใจทางกฎหมาย ซึ่งเป็นการกำหนดโทษให้หนักขึ้นเนื่องจากผู้กระทำ ความผิดได้กระทำความผิดโดยประกอบด้วยพฤติการณ์อันเป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น ตั้งแต่สอง พฤติการณ์ขึ้นไป อย่างเช่น มาตรา 335 วรรคสอง ซึ่งในต่างประเทศก็ได้มีการกำหนดถึงเจื่อนใจ ทางกฎหมายเช่นนี้ไว้ ได้แก่ ประเทศตุรกี และประเทศฝรั่งเศส

การกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ นอกจากเป็นการกำหนดขึ้นจาก เจื่อนใจต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเจื่อนใจจากการที่ทำให้การลักทรัพย์มีความสะดวกเพิ่มมากขึ้น หรือ เจื่อนใจจากการที่ทำให้การลักทรัพย์มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นแล้ว การกำหนดเหตุฉกรรจ์ใน

ความผิดฐานลักทรัพย์ ยังเป็นการกำหนดขึ้นจากแนวความคิดทางอาชญวิทยาแบบดั้งเดิม ที่เห็นว่าการลงโทษจะต้องได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด และจากวัตถุประสงค์ของการลงโทษว่าด้วยการยับยั้ง หรือข่มขู่ (Punishment as a deterrent) อีกด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์โดยพื้นฐาน ก็มาจากแนวความคิดของหลักแก้แค้นทดแทน (revenge)

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเปรียบเทียบเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ ระหว่างกฎหมายไทย กับกฎหมายต่างประเทศ และการศึกษาบทบัญญัติของกฎหมายโดยสรุปพบได้ว่าการกำหนดถึงพฤติการณ์อันเป็นเหตุทำให้ต้องได้รับโทษหนักขึ้น มีทั้งข้อแตกต่างกันและข้อที่เหมือนกัน ซึ่งบางอย่างกฎหมายไทยได้กำหนดไว้ แต่ในต่างประเทศไม่ได้กำหนดไว้ เช่น การลักทรัพย์ของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง ซึ่งเป็นข้อที่สนับสนุนถึงการที่แต่ละประเทศมีแนวความคิดแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะขึ้นอยู่กับแนวความคิดทางสังคม หรือปัญหาทางสังคม หรือความจำเป็นต่อการบัญญัติกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามทั้งกฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายของประเทศไทย ต่างก็ได้ให้ความสำคัญต่อการกำหนดให้มีเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ไว้เช่นกัน เนื่องจากแนวความคิดในการกำหนดให้มีเหตุฉกรรจ์ตามทฤษฎีเจตจำนงอิสระ (The theory of free will) เชื่อว่ามนุษย์มีความอิสระที่จะเลือกกระทำการ หรือไม่กระทำการใดๆ ของตนเอง โดยมิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ดังนั้นมนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำนั้นๆ ตามสัดส่วน จึงทำให้เห็นได้ว่าการกำหนดเหตุฉกรรจ์เกิดขึ้นจาก เรกำหนดโทษที่มีความเหมาะสม หรือมีความรุนแรงกับความผิดที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการยับยั้งหรือข่มขู่ (Deterrence) ทั้งนี้ความร้ายแรงของความผิดสามารถพิจารณาได้จาก ความเสียหายหรือภัยอันตรายที่เกิดขึ้น (Harmfulness) กับการที่จะต้องถูกตำหนิจากสังคม (Blameworthiness)

เมื่อได้พิจารณาถึงความผิดฐานลักทรัพย์ ประกอบกับแนวความคิดในการกำหนดเหตุฉกรรจ์แล้ว ทำให้เห็นได้ว่าการกำหนดโทษสำหรับเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ควรเพิ่มเติมให้ครอบคลุมถึงการกระทำดังต่อไปนี้

1. ถ้าพิจารณาจากมูลค่าในตัวทรัพย์ด้วยแล้ว การกำหนดโทษสำหรับการลักทรัพย์ทรัพย์ที่มีมูลค่าที่แตกต่างกันก็ควรได้รับโทษที่แตกต่างกันด้วย เพราะมูลค่าของทรัพย์สามารถที่จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงขีดของความเสียหายของเจ้าทรัพย์ได้ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นตัวบ่งชี้ถึงประโยชน์ของผู้กระทำความผิดที่จะได้รับจากการกระทำความผิด ดังนั้นการกำหนดโทษจึงควรพิจารณาจากมูลค่าของทรัพย์ด้วย เพื่อให้การกำหนดโทษได้สัดส่วนกับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเจ้าทรัพย์ด้วย ดังเช่นการลักทรัพย์ที่มีราคาเล็กน้อย ซึ่งศาลสามารถที่จะลงโทษให้น้อยลงได้ ตามมาตรา 335 วรรคท้าย แต่ในทางตรงกันข้ามกฎหมายของประเทศไทย กลับมิได้กำหนดไว้สำหรับการลักทรัพย์ที่มีราคาสูง

ให้ต้องรับโทษหนักขึ้น ดังนั้นถ้าการกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานลักทรัพย์กฎหมายไม่ได้พิจารณาจากมูลค่าของทรัพย์ ผู้กระทำความผิดก็จะเลือกกระทำต่อทรัพย์ที่มีมูลค่ามาก และจะไม่เป็นกรรมต่อผู้เสียหาย นอกจากนั้นจะไม่ทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวต่อกฎหมายแล้ว ในทางตรงข้ามยังเป็นการจูงใจผู้กระทำความผิดอีกด้วย ดังนั้นการกำหนดให้การลักทรัพย์ที่มีราคาสูงไว้เป็นเหตุในความผิดฐานลักทรัพย์ จึงเป็นการข่มขู่และป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดเลือกที่จะกระทำต่อทรัพย์ที่มีมูลค่าสูง และทำให้เกิดความเป็นกรรมกับผู้เสียหาย

2. การกำหนดให้การลักทรัพย์ที่เป็นปืน หรือวัตถุระเบิดซึ่งเป็นอาวุธที่มีอำนาจในการทำลายล้างสูงให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นโดยถือเป็นเหตุฉกรรจ์ เพราะจากเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในชายแดนภาคใต้ก็ดี หรือจากกรณีที่มีการกระทำความผิดโดยผู้กระทำความผิดลักทรัพย์ที่เป็นอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ก็จะนำอาวุธเหล่านั้นไปใช้ในการทำลายล้าง ไม่ว่าจะเป็นการฆ่า หรือนำไปใช้ในการประกอบกระทำความผิดอย่างอื่นได้ เช่น การก่อการร้าย หรือ ข่มขืน เป็นต้น ถ้าหากได้มีการกำหนดให้การลักทรัพย์เหล่านี้เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น ก็จะให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกเกรงกลัว

ทั้งนี้ อาวุธปืน และวัตถุระเบิด ให้มีความหมายดังนี้¹

“อาวุธปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืน โดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊ส หรืออัดลม หรือเครื่องกลอย่าง ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงานและส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้นๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญ และได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

“วัตถุระเบิด” คือวัตถุที่สามารถส่งกำลังดันอย่างแรงต่อสิ่งห้อมล้อมโดยจับปล้นในเมื่อระเบิดขึ้น โดยมีสิ่งเหมาะสมทำให้เกิดกำลังดัน หรือโดยการสลายตัวของวัตถุระเบิดนั้นทำให้มีแรงทำลายหรือแรงประหารกับหมายรวมตลอดถึงเชื้อปะทุต่างๆ หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกันซึ่งใช้หรือทำขึ้น เพื่อทำให้เกิดการระเบิดซึ่งรัฐมนตรีจะได้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา

3. ประการสุดท้ายผู้เขียนขอเสนอให้มีการกำหนดโทษให้หนักขึ้น สำหรับการลักทรัพย์ต่อบุคคลที่ไม่สามารถที่จะป้องกันทรัพย์ของตนเองได้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่มีความอ่อนแอ

¹พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธ พ.ศ.

หรือไม่สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้ เช่น บุคคลผู้สูงอายุ หรือบุคคลทุพพลภาพ หรือเด็ก ซึ่งการ
ลัทธิภัยต่อบุคคลเหล่านี้ ถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดโดยอาศัยโอกาสจากความอ่อนแอ และยังเป็น
เป็นการกระทำที่ไม่มีมนุษยธรรมอีกด้วย เนื่องจากว่าบุคคลเหล่านี้นอกจากไม่สามารถที่จะ
ช่วยเหลือตนเองได้แล้ว ในทางตรงข้ามสังคมหรือคนในสังคมยังจะต้องให้การดูแลและให้การ
ช่วยเหลืออีกด้วย การลัทธิภัยต่อบุคคลเหล่านี้นอกจากเป็นความผิดที่ได้สร้างความเสียหาย
(harmless) ต่อเจ้าทรัพย์แล้วยังเป็นการกระทำความผิดที่ได้สร้างความไม่พึงพอใจ หรือได้รับการถูก
ตำหนิจากสังคม (Blameworthiness) ทางมโนธรรมอีกด้วย ความผิดเช่นนี้จึงถือได้ว่าเป็นความผิดที่
มีความร้ายแรง จึงเห็นสมควรที่จะกำหนดให้การลัทธิภัยต่อบุคคลผู้สูงอายุ บุคคลทุพพลภาพและ
เด็ก ให้เป็นเหตุจรรยาในความผิดฐานลักทรัพย์ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้จะต้องเป็นการ
กระทำต่อทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครองของผู้สูงอายุ บุคคลทุพพลภาพ และเด็กด้วย